

DOĞU TÜRKİSTAN GERÇEĞİ

NİSAN 2025

KORKUNÇ GERÇEKLER: BİR UYGUR'UN DOĞU TÜRKİSTAN'A DÖNÜŞÜNDE GÖRDÜKLERİ

HOLLANDA'DA
"DOĞU TÜRKİSTAN"
İÇİN TARİHİ ADIM

SAYFA 9

İŞGALCİ ÇİN REJİMİ,
DOĞU TÜRKİSTAN'I
ASYA-AVRUPA
TİCARET KÖPRÜSÜ
YAPMA PEŞİNDE

SAYFA 55

Genel Yayın Yönetmeni

Abdulvaris Abdulhalik

Grafik Tasarım

S.Tarım

Editör

Muhammed Ali Atayurt
Abdulvaris Abdulhalik

Yayın Kurulu

Doğu Türkistan Basın ve
Medya Derneği

Yayın Türü

Aylık Yayın

Adres

Kartaltepe Mah. Geçit Sok.
No: 6 Dükkan 2 Sefaköy
Küçükçekmece İSTANBUL

Editör

**Abdulvaris
ABDULHALİK**

Doğu Türkistan 1,824,418 kilometrekare toprak büyüklüğü ve 35 milyonu aşkın Türk nüfusuyla önemli bir Türk İslam yurdudur. Buna ek olarak, sayıları 4 milyonu bulan Uygur diasporası Türkiye cumhuriyetler başta olmak üzere dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşamaktadır. Çin işgaliyle 75 yıldır çeşitli katliam, soykırım, asimilasyon ve baskıcı politikalarla maruz kalan bu bahtsız halk, günümüzde dünyadan tamamen tecrit edilmiş, kapalı kutu içerisinde tarihten silinme tehdidiyle karşı karşıya.

Doğu Türkistan'da beka mücadelesi veren Müslüman Türk halkının din özgürlüğü başta olmak üzere düşünce ve ifade özgürlüğü, basın ve yayın özgürlüğü yoktur; şu ana kadar da hiç olmamıştır. Bütün medya, yayın ve iletişim araçları Çin komünist rejiminin elinde olup sadece Çin Komünist Partisi ve devlet propagandası için kullanılmaktadır. Biz Doğu Türkistan Basın ve Medya Derneği (İstiqlal Media Grubu) olarak Doğu Türkistan'da yaşanan gelişmeleri an be an takip ederek, bölgeyle ilgili haberler akışını sağlamaya çalışıyor. nitekim Çin'in bilgi ablukasına karşı titizlikle çalışarak hangisi doğru, hangisi yanlış? Gazetecilik ilkelerine uygun şekilde haber yapmaya gayret gösteriyor, bu doğrultuda Doğu Türkistanla ilgili kaynak vasfı taşıyan kurum olma yolunda ilerliyoruz.

Güvenilir haber kaynakları, Analiz Programları ve Aylık Dergilerimizle, işgalci Çin rejiminin insanlığa karşı suçlarını ve bu cinayeti örtbas etmek için servis ettiği gerçek dışı haberleri ifşa etmeyi, ayrıca günümüzde Doğu Türkistan halkının maruz kaldığı insanlık dışı soykırımı dünya kamuoyuna aktarmayı hedefliyoruz.

MAXİNGRUY SOYKIRIMIN DEVAM EDECEĞİNİ VURGULADI	1	KİMLİK VE TARİH SİLME POLİTİKASI DEVAM EDİYOR	59
ÇİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDEN ASKER ALIMINI ARTIRIYOR	5	RAPOR: 200'E YAKIN ULUSLARARASI OTEL DOĞU TÜRKİSTAN'DA ÇİN'İN CİNAYETLERİNE ORTAK OLUYOR	33
URUMÇİ'DE DÜZENLENEN ÇİN-PAKİSTAN SANAT SERGİSİ NEYİ AMAÇLIYOR?	7	DÜŞÜNCE KURULUŞU: ŞTİP'DEKİ DEĞİŞİKLİKLER ÇİN'İ ENDİŞELENDİRİYOR	37
ÇİN AVRUPA'DA DOĞU TÜRKİSTAN HAKKINDA SAHTE PROPAGANDA KAMPANYASI BAŞLATTI	11	ALMANYA ÇİN MALLARININ İSTİLASINDAN ENDİŞELENIYOR	39
HOLLANDA'DA "DOĞU TÜRKİSTAN" İÇİN TARİHİ ADIM		UKRAYNA, ÇİN'İN RUSYA'YA SİLAH TEDARİK ETTİĞİNİ AÇIKLADI	41
UYGURLARI SATAN TAYLAND'IN ÇİN İLE İLİŞKİLERİ GÜÇLENİYOR	19	DOĞU TÜRKİSTAN'DAN YAĞMALANAN ELEKTRİK MİKTARI REKOR SEVİYELERE ULAŞTI	43
ÇİN'İN ÜST DÜZEY YETKİLİSİ DOĞU TÜRKİSTAN'I ZİYARET EDEREK TERÖR POLİTİKASINI VURGULADI	21	SUUDİ ARABİSTAN'DA TUTUKLU BULUNAN 4 UYGUR ÖZGÜRLÜĞE KAVUŞTU	45
ESİR ALINAN ÇİNLİ ASKERLER "İFŞA" EDİLDİ	25	GÜMRÜK VERGİSİNDEN KAÇAN ÇİNLİLERİN HİLESİ ORTAYA ÇIKARILDI	49
FİLİPİNLER ÇİN'İN GİZLİ DENİZALTI CİHAZLARINI KEŞFETTİĞİNİ AÇIKLADI	27	UZMAN: TRUMP'IN TİCARET SAVAŞI ÇİN'İN UYGURLARI ZORLA ÇALIŞTIRMA SUÇLARINI HEDEFLEMELİ	51
UYGUR REKTÖR İDAMLA YARGILANIRKEN, YERİNE BİR ÇİNLİ ATANDI	59		

ÇİN ŞİÖ TOPLANTISINI NEDEN
URUMÇİ'DE DÜZENLİYOR 63

ÇİN KURNAZLIKLA İSLAM
DÜNYASINDAKİ NÜFUZUNU
ARTIRIYOR 63

KUMUL ŞEHRİNDE YENİ BİR ALTIN
MADENİ KEŞFEDİLDİ 63

İNGİLTERE UYGURLARIN ZORLA
ÇALIŞTIRILMASINA KARŞI YENİ BİR
ADIM ATTI 63

KORKUNÇ GERÇEKLER:
BİR UYGUR'UN DOĞU TÜRKİSTAN'A
DÖNÜŞÜNDE GÖRDÜKLERİ 63

ÇİN BELGESEL FİLM ARACILIĞIYLA
ZORLA ÇALIŞTIRMA SUÇUNU
GİZLEMeye ÇALIŞTI 63

İŞGALCI ÇİN REJİMİ, DOĞU
TÜRKİSTAN'I ASYA-AVRUPA TİCARET
KÖPRÜSÜ YAPMA PEŞİNDE 63

AVRUPA BİRLİĞİ, ÇİNLİ YETKİLİLERE
YÖNELİK YAPTIRIMLARI
KALDIRMAYI REDDETTİ 63

ÇİN'İN BM'YE ÇOK SAYIDA SAHTE
ÖRGÜT SOKTUĞU ORTAYA ÇIKTI 63

SAYFA
3

SAYFA
11

SAYFA
59

MA XİNGRUY SOYKIRIMIN DEVAM EDECEĞİNİ VURGULADI

Çin'in çeşitli toplantıları ve planları, Doğu Türkistan'daki soykırımın devam edeceğine işaret ediyor.

Çin propaganda organı Tianshan'ın ilgili haberine göre, sözde "Uygur Özerk Bölgesi Parti Komitesi" Sekreteri Ma Xingrui, 9 Nisan'da ulusal güvenlik, maliye ve ekonomi ile ilgili kurumları denetlemek için ziyaret etti. Doğu Tür-

kistan'da devam eden soykırımın baş uygulayıcılarından biri olan, daha önce Kamu Güvenliği Bakanlığı görevini yürüten ve birkaç ay önce Ma Xingrui'un yardımcısı olarak atanan Chen Mingguo da denetime birlikte katıldı.

Ma Xingrui bu süreçte, Çin yönetiminin güvenliği, sistem güvenliği, ideolojik güvenlik ve diğer öncelikli alanların güvenliğini korumaya yönelik çeşitli önlemlerin eksiksiz uygulanması gerektiğini, siyasi güvenliğin öncelikli konumda tutulması gerektiğini, büyük risk oluşturabilecek gizli tehlikelerin erken aşamada tespit edilip ele alınması gerektiğini vurguladı. Çinli yetkililer ayrıca sözde “Uygur Özerk Bölgesi Parti Komitesi Maliye ve Ekonomi Ofisini” de denetledi.

Çin, Doğu Türkistan’da Uygurlara ve diğer Türk soylu halklara karşı sistematik soykırım uygulamış ve Doğu Türkistan’ı açık bir hapishaneye dönüştürmüş olmasına rağmen, sürekli olarak sözde “toplumsal güvenlik ve ulusal güvenliği” sıkı tutma, en öncelikli konuma koyma gibi gerekçelerle terör politikalarını uygulamaya devam etmekte ve bu yolla Doğu Türkistan’daki yüksek baskı politikasını sürdürmektedir.

ÇİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDEN ASKER ALIMINI ARTIRIYOR

Dünya siyaseti giderek gerginleşip, belirsizlik artarken, **Çin askeri birimleri üniversite öğrencilerinden asker alma propagandasını güçlendirmektedir.**

Yakın zamanda Çin Eğitim Bakanlığı bir bildiri yayınlayarak, çeşitli bölgelerdeki üniversitelerde asker alım propagandasını kampüslere taşıma çalışmalarının yoğunluğunu artırmayı, üniversite öğrencilerinin orduya katılma hevesini yükseltmeyi,

üniversite öğrencilerini, özellikle de bu yıl mezun olacak öğrencileri orduya aktif katılmaya teşvik etme ve yönlendirme gibi taleplerde bulundu.

Bildiride, üniversite öğrencilerinin dün-

yada birinci sırada yer alan bir ordu inşa etmek için önemli uzmanlık kaynağı olduğu, üniversite öğrencilerinden asker alma propagandasını iyi yürütmenin ulusal savunma ve ordunun modernizasyonu inşasına hizmet etmek için temel bir çalışma olduğu, genç öğrencilerin kişisel ideallerini devlet ve orduyu güçlendirmeye yönlendirmek gerektiği iddia edildi.

Bildiride ayrıca asker alma propagandasını kampüslere taşıma faaliyetlerini yaygınlaştırmak, yoğun bir propaganda ortamı oluşturmak gerektiği, askere almak için “yeşil yolu” kolaylaştırarak daha fazla genç öğrenciyi, özellikle üniversiteden mezun olanları orduya katılmaya teşvik etmek ve Ağustos ayının sonundan önce o yıl mezun olacak öğrencilerin öncelikli askerlik işlemlerini tamamlamak gerektiği vurgulandı.

Bunların dışında, Çin Halk Ağı’nın haberine göre, Çin rejimi bu hafta Çin ordusunun ilaç yönetimi kanununun uygulanması yönergesinde değişiklik yaparak yayınladı. Bu yönergede ilaç stoklarının yönetiminin güçlendirilmesi, ilaç tedarikinin garantilenmesi, ordunun ilaç depolama sisteminin mükemmelleştirilmesi, ordunun ilaç satın alımı yönetiminin standartlaştırılması gibi konular vurgulandı.

Şu anda Çin’in deniz bölgesindeki komşu ülkelere, özellikle de Tayvan’a yönelik tehditleri ve usulsüz davranışları giderek artmakta, bu nedenle durum daha da gerginleşmekte, ayrıca Ukrayna’ya karşı Rusya ordusunda Çinli askerlerin varlığının ortaya çıktığı bir ortamda, Çin’in öğrencilerden asker alımını acilen güçlendirmesi dikkat çekmektedir.

URUMÇİ'DE DÜZENLENEN ÇİN-PAKİSTAN SANAT SERGİSİ NEYİ AMAÇLIYOR

Çin, Doğu Türkistan'da Çin-Pakistan sanat değişim sergisi düzenledi. Ana tema İslam kültürü ve sanatı değil, Budist heykeltıraşlığına odaklandı.

Bu sergiyi Çin Sanat Vakfı ile Çinghua Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü organize etti. "Ortak Kaynaşma Işığı - Çin-Pakistan Sanat Değişim Sergisi" temasıyla Urumçi'deki Güzel Sanatlar Sarayı'nda gerçekleştirildi.

Serginin Pakistan ile işbirliği içinde düzenlenmesine ve Doğu Türkistan'da yapılmasına

rağmen, ana tema İslam kültürü, tarihi ve sanatı değil, Budist kültürüyle ilgili resimler, heykeller ve yapısal sanat eserleri sergilendi.

Haberde, bu eserlerin tarihte Çin ile yabancı ülkelerin kültürlerini birleştirdiği, Budist sanatının aslında antik çağda Doğu ile Batı arasındaki kültürel değişimin tanığı olduğu iddia edildi.

Sergi salonundaki putların çoğaltılmış kopyaları, üç boyutlu görüntü kopyalama ve baskı teknolojisi kullanılarak yapıldı. Bunların Pakistan Budist sanatının klasik heykeltıraşlığını yansıttığı, sergilenen eserlerin Çin-Pakistan işbirliğindeki Budist sanatını dijitalleştirerek koruma projesinden geldiği belirtildi.

Çin, son yıllarda Doğu Türkistan'daki soykırım cinayetleriyle eşzamanlı olarak, Uygurların tarihini, kültürünü ve sanatını çarpıtmaya, zorla Çinlilere bağlamaya çalışmaktadır. Bu sergi gibi çeşitli araçlarla bu konudaki safsatalarını uluslararası topluma yaymaya ve kabul ettirmeye çalışıyor.

ÇİN AVRUPA'DA DOĞU TÜRKİSTAN HAKKINDA SAHTE PROPAGANDA KAMPANYASI BAŞLATTI

PARİS - Çin hükümeti, Doğu Türkistan'daki gerçekleri çarpıtmak için uluslararası çabalarını sürdürüyor. Bu yıl da yurt dışında "Sincan İyi Bir Yer" adı altında sürdürdüğü propaganda faaliyetlerini Avrupa'da yoğunlaştırdı.

Çin Haber Ağı'nın haberine göre, 2025 yılı "Sincan İyi Bir Yer" temalı etkinlik 11 Nisan'da Fransa'nın başkenti Paris'teki Çin Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Etkinliği Çin Kültür ve Turizm Bakanlığı, sözde "Uygur Özerk Bölgesi" Kültür ve Turizm

Dairesi ile Paris'teki Çin Kültür Merkezi birlikte organize etti.

Programda Doğu Türkistan'ın kültürel ve turistik değerlerini tanıtmak amacıyla çeşitli sanat gösterileri sunuldu, resim ve ge-

leneksel kıyafet sergileri açıldı, kültürel miras örnekleri sergilendi ve bölgeyi tanıtan filmler gösterildi. Gözlemciler, Çin'in bu etkinliklerde her zamanki gibi Doğu Türkistan'da devam eden insan hakları ihlallerini ve soykırım cinayetlerini örtbas ederek, bölge halkının refah ve özgürlük içinde yaşadığı iddialarını tekrarladığını belirtiyor.

Çin devlet medyası, Uygur, Kazak ve Kırgız dansçıların Paris'te Eyfel Kulesi önünde dans ederken çekilen görüntülerini stratejik biçimde paylaşarak olumlu bir izlenim yaratmaya çalıştı.

Uzmanlar, Çin'in son yıllarda Doğu Türkis-

tan'daki uygulamalarıyla ilgili uluslararası eleştirileri ve çeşitli yaptırımları bertaraf etmek için Pekin ve Urumçi'de düzenli olarak basın toplantıları düzenlediğini, sahte kanıtlar ve önceden hazırlanmış tanıklar aracılığıyla suçlamaları reddetmeye çalıştığını belirtiyor. Bu çabalar kapsamında Çin, Asya, Avrupa, Amerika ve Afrika'daki birçok ülkede "Sincan İyi Bir Yer" teması etrafında organize edilen propaganda etkinlikleriyle yabancı ülkelerin kamuoyunu ve siyasetçilerini etkilemeyi amaçlıyor.

Benzer etkinliklerin önümüzdeki günlerde Macaristan'da da düzenleneceği bildiriliyor.

Oost-Turkestan
Xinjiang

HOLLANDA'DA "DOĞU
İÇİN TARİHİ ADIM

U TÜRKİSTAN"

HOLLANDA'DA "DOĞU TÜRKİSTAN" İÇİN TARİHİ ADIM

Hollanda Parlamentosu üyesi Stephan Van Baarle bir teklif sunarak, **Hollanda hükümetini "Doğu Türkistan" adını kullanmaya çağırdı.**

Hollanda'daki Denk Partisi'nin lideri ve Parlamento üyesi Stephan van Baarle, 9 Nisan'da parlamentoya bir teklif sunarak, hükümetin tüm ilişkilerinde ve belgelerinde "Sincan" adı yerine "Doğu Türkistan" adını kullanmasını talep etti.

Teklif tasarısında "Doğu Türkistan" teriminin tarihî bir isim olduğunu, "Sincan"ın ise sömürge adı olduğunu, çoğu Uygur'un "Doğu Türkistan" adını tercih ettiğini belirterek, hükümetin tüm ilişkilerinde

"Doğu Türkistan" adını kullanmasını talep ettiğini ifade etti.

Hollanda, Uygurlar için birçok kez sesini yükselten ve Uygurların nispeten yoğun yaşadığı bir Avrupa ülkesi olup, Şubat 2021'de Hollanda Parlamentosu Çin'in Doğu Türkistan'daki suçlarını "soykırım" olarak tanımlamıştı.

"Doğu Türkistan" terimi, Çin'in işgal suçuna ve Doğu Türkistan'ın bağımsızlığına

işaret eden güçlü siyasi bir anlam taşımaktadır. Bu nedenle, tüm ülkeler, hatta Uygurlar hakkında açıklamalarda bulunan ve kararlar alan ülkeler bile sürekli olarak “Sincan Uygur Özerk Bölgesi” te-

rimini kullanmaktadır. Dolayısıyla Hollanda Parlamentosu’na bu konuda resmi bir teklifin sunulması önemli bir adım olarak görülmektedir.

35 207 China

Nr. 91 MOTIE VAN HET LID VAN BAARLE

Voorgesteld 9 april 2025

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de naam Oost-Turkestan een historische aanduiding voor de provincie Xinjiang is;

van mening dat de naam Xinjiang een koloniale naam is;

overwegende dat een groot deel van de Oeigoeren de naam Oost-Turkestan prefereert;

verzoekt de regering de naam Oost-Turkestan te hanteren in al haar communicatie verwijzende naar deze regio,

en gaat over tot de orde van de dag.

Van Baarle

UYGURLARI SATAN TAYLAND'IN ÇİN İLE İLİŞKİLERİ GÜÇLENİYOR

Tayland hükümeti, uluslararası çağrılara ve baskılara rağmen 27 Şubat'ta 40 Uygur'u Çin'e teslim ettikten sonra, Tayland ile Çin arasındaki çeşitli alanlardaki ilişkiler daha da güçleniyor.

Çin propaganda organı Tianshan'ın haberine göre, Tayland Kasikorn Bankası Genel Müdürü Chen Bowei 13 Nisan'da Urumçi'yi ziyaret ettiği ve sözde "Uygur

Özerk Bölgesi Parti Komitesi" Sekreteri Ma Xingrui gibi Çinli yetkililer tarafından özel olarak karşılandığı aktarıldı.

Taraflar görüşmeler sırasında Çin-Tayland dostluğunun binlerce yıldır devam ettiğini vurguladılar. Ma Xingrui, Doğu Türkistan ile Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği ve diğer bölge ülkeleri arasındaki açılımı genişletmeye devam edeceğini belirterek, karşılıklı fayda sağlayan işbirliğini güçlendireceğini ifade etti.

Chen Bowei ise Kasikorn Bankası'nın Doğu Türkistan ile değişim ve işbirliğini güçlendireceğini, endüstriyel kalkınma, ticaret ve yatırım için daha fazla finansal hizmet sağlayacağını açıkladı.

Öte yandan Çin'in Tayland'daki Büyükelçiliği birkaç gün önce Tayland halkının yeni yıl bayramı olan Songkran Bayramı için özel bir tebrik videosu paylaşmış olup. Videoda bir Uygur kızının özel olarak vurgulanması dikkat çekmişti.

Tayland hükümeti, on yıllardır tutuklu bulunan Uygurları geri gönderme niyeti olmadığını belirtmesine rağmen, 27 Şubat'ta 40 Uygur'u zorla Çin'e teslim etmişti. Bu nedenle güçlü eleştirilere maruz kaldıktan sonra, Tayland Başbakan Yardımcısı ve Savunma Bakanı Phumtham Wechayachai, Adalet Bakanı Tawee So-

dsong ve bazı askeri yetkililer 18 Mart'ta Doğu Türkistan'a "ziyaret" gerçekleştirmişti.

Tayland hükümeti 40 Uygur'u Çin'e teslim ettikten sonra, daha önce hiçbir ülkenin Uygurları kabul etmek istemediğini iddia etmişti. Ancak Amerika, Kanada ve Avustralya'nın daha önce bu Uygurları yerleştirme teklifleri sunduğu ortaya çıkınca, Tayland hükümeti yanlış beyanını değiştirmek zorunda kalmıştı.

Doğu Türkistan Ulusal Menfaat Merkezi Başkanı Rukye Turdush, 12 Nisan'da Facebook hesabında Tayland hapishanesindeki üç Uygur'un Kanada'ya güvenli bir şekilde ulaştığını duyurdu. Bu haber, Tayland'da kalan Uygurların kaderi konusunda endişe duyan sürgündeki Uygurları sevindirdi.

ÇİN'İN ÜST DÜZEY YETKİLİSİ DOĞU TÜRKİSTAN'I ZİYARET EDEREK TERÖR POLİTİKASINI VURGULADI

Çin Komünist Partisi'nin üst düzey yetkilisi Chen Wenqing, geçen hafta Doğu Türkistan'ı ziyaret ederek, sözde “terörle mücadele”de kararlı bir şekilde durulması gerektiğini vurguladı.

Çin propaganda organı sözde “Sincan Gazetesi”nin haberine göre, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Politbüro üyesi ve Merkez Komitesi Siyasi-Hukuk

Komitesi Sekreteri Chen Wenqing, 10 Nisan'dan 13 Nisan'a kadar Doğu Türkistan'a denetleme ziyareti gerçekleştirdi ve bu süreçte soykırım suçunun devam ettiril-

mesi gerektiğine işaret etti.

Denetleme sürecinde Çin rejiminin Doğu Türkistan'ı yönetme tedbirlerini tam, kapsamlı bir şekilde sürdürme, kararlı durma, terörle mücadelede kararlı olma gibi terör politikası ifadelerini vurguladı.

Chen Wenqing bu denetlemede Hotan, Kaşgar, Aksu, Urumçi gibi yerleri ziyaret ederek, sözde “terörle mücadele, terörü önleme, istikrarı koruma” politikasının uygulanma durumunu ve ilgili çalışmaları denetledi. Ayrıca bu yıl sözde “Uygur Özerk Bölgesi”nin kuruluşunun 70. yıldönümü olduğunu, bu nedenle şiddet ve terörü sert bir şekilde cezalandırmada kesinlikle tereddüt etmeden kararlı durulması gerektiğini, şiddet ve terör olaylarının yaşanmaması alt sınırını kesinlikle korumanın, dini aşırılık düşüncesinin zeminini yok etmenin gerektiğini vurguladı.

Chen Wenqing ziyareti sırasında ayrıca sınır savunmasını özellikle vurgulayarak, sınır dışındaki sözde “üç güç”ün akıp gelmesini, sızmasını engelleme, şiddet ve terör tehdidini ülke dışında kesinlikle durdurma gerektiğini ileri sürdü.

Bunların yanı sıra, Çin dili ve yazısını yaygınlaştırma, sözde “milletler birliği”nde kararlı durma, sözde “Çin milleti ortak gövdesi bilincini güçlendirme” adı altında yerli müslüman halkı asimile etme gibi terör politikası ifadelerini tekrarladı.

Chen Wenqing geçen yıl mayıs ayında da Doğu Türkistan'a giderek Kaşgar, Gulca, Urumçi ve 4. Tümen gibi yerleri denetlemiş olup, benzer şekilde sözde “terörle mücadele, istikrarı koruma, sınır savunmasını güçlendirme” gibi terör politikalarını vurgulamıştı.

Çin'in üst düzey yetkilisinin Doğu Türkistan'a giderek terör politikası ifadelerini tekrarlaması ve sınır savunmasını güçlendirmeyi vurgulaması, Çin'in soykırım suçunu devam ettireceğine işaret etmekte ve Çin'in uluslararası değişimlerin Doğu Türkistan'a yapacağı etkiden endişe duyduğunu göstermektedir.

Ve şu konu asla Unutulmamalıdır ki, Çin rejimi Doğu Türkistan'daki tüm suçlarını sözde terörle mücadele kisvesi altında gerçekleştirmektedir.

ESİR ALINAN ÇİNLİ ASKERLER “İFŞA” EDİLDİ

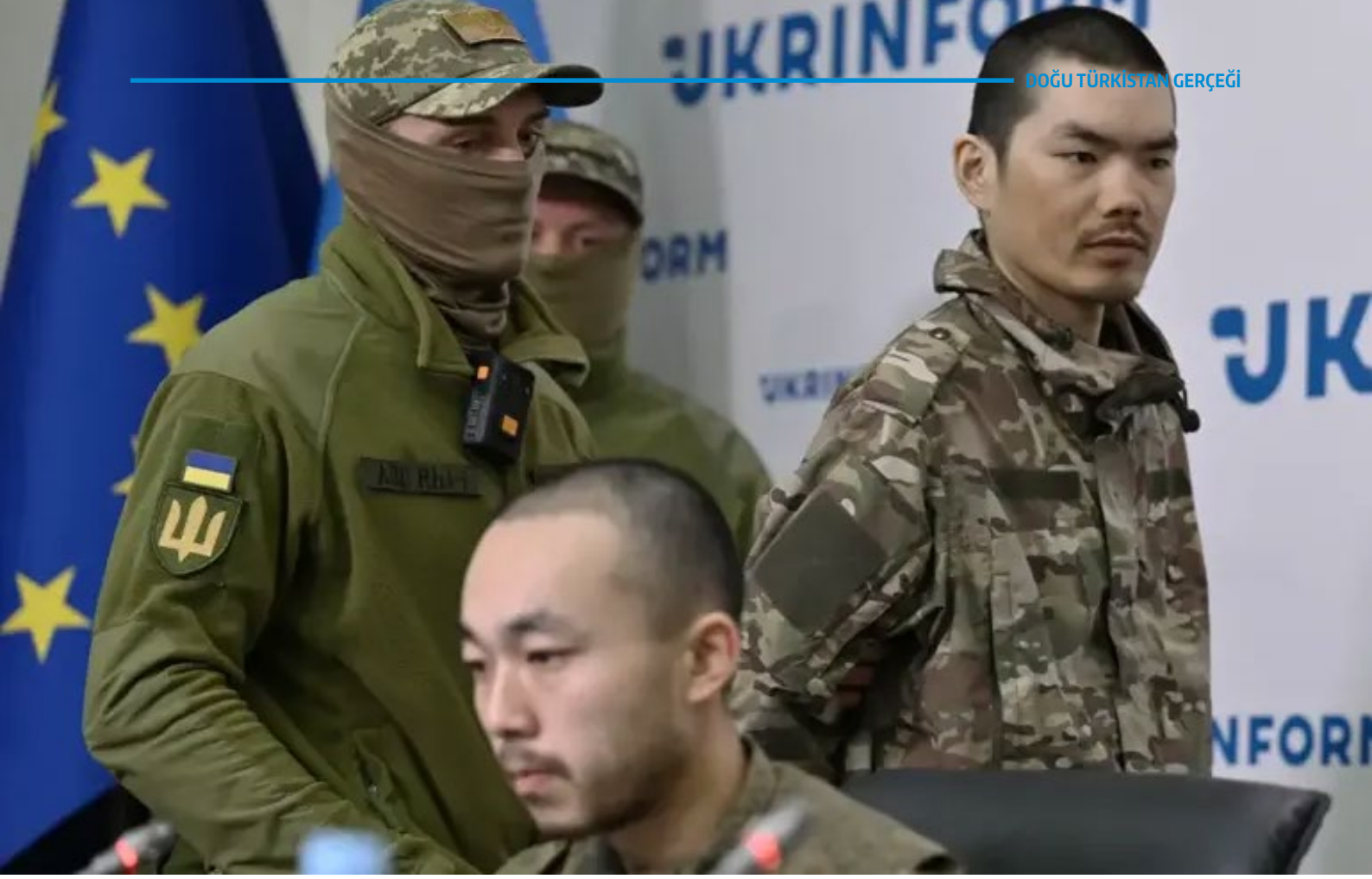

KIEV - Ukrayna Devlet Güvenlik Servisi basın toplantısı düzenleyerek, geçen hafta esir alınan iki Çinli askeri gazetecilerin karşısına çıkardı.

Ukrayna medyasının haberlerine göre, Devlet Güvenlik Servisi 14 Nisan'da Kiev'deki bir basın merkezinde düzenlenen toplantıya elleri bağlı halde getirilen iki Çinli asker, gazetecilere Çince konuşarak Ukrayna'nın Donetsk bölgesindeki ça-

tışmalarda esir düştüklerini ve internette gördükleri ilanlar aracılığıyla Rus ordusuna katıldıklarını anlattı.

Askerlerden biri, Çin'e dönmek istediklerini ve Çin hükümetinin Rusya ile Ukrayna

arasındaki esir değişimi sırasında kendilerine yardımcı olmasını umduklarını belirtti. Gerçek savaşın filmlerde gösterildiği gibi olmadığını da sözlerine ekledi.

Diğer Çinli esir ise savaşa katılmak isteyen diğer Çinlileri uyaracağını söyleyerek, “Rusya’dan duyduğlarımız tamamen yalan. Gerçekte Rusya o kadar güçlü değil, Ukrayna da o kadar zayıf değil” dedi.

Ukrayna Devlet Güvenlik Servisi, bu Çinli askerlerin Rusya Savunma Bakanlığı ile anlaşma imzaladıklarını, ilk etapta büyük miktarda nakit para aldıklarını ve sonraki her ay için 200 bin ila 250 bin ruble (yaklaşık 2000-3000 dolar) ödeme yapıldığını açıkladı.

Geçen hafta bu Çinli askerlerin esir alınmasından sonra, Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski 9 Nisan’da yaptığı açıklamada savaşa katılan daha fazla Çinlinin olduğunu vurgulamıştı. Zelenski, “İsim, soyisim ve pasaport bilgileri bulunan 155 Çin vatandaşı Ukrayna topraklarında Ukraynalılara karşı savaşıyor” demiş ve Çin tarafının bu durumdan haberdar olduğunu eklemişti.

Çin Dışişleri Bakanlığı sözcüsü ise bu gerçekleri her zamanki gibi reddederek, Rusya için savaşan Çinli askerlerin kişisel statüyle savaşa katıldıklarını ve Çin hükümetinin sürekli olarak Rusya’daki vatandaşlarını silahlı çatışmalara katılmamaları konusunda uyardığını öne sürmüştü.

FİLİPİNLER ÇİN'İN GİZLİ DENİZALTI CİHAZLARINI KEŞFETTİĞİNİ AÇIKLADI

ABD ile Filipinler'in ortak askeri tatbikatı yaklaşırken, Çin'in insansız denizaltı cihazlarının gizlice bilgi topladığı ortaya çıktı.

Fransa Uluslararası Radyosu'nun haberine göre, Filipinler ordusu 15 Nisan'da Filipinli balıkçıların beş adet denizaltı cihazı keşfettiğini açıkladı. Bu cihazların denizaltı savaşıyla ilgili bilgileri toplayabildiği ve en az bir cihazın çoktan Çin'e bilgi gönderdiği belirtildi.

Söz konusu cihazlar, Filipinler ile Amerika'nın ortak askeri tatbikatı yaklaşırken keşfedildi. Yaklaşık on bin askerin katılacağı askeri tatbikat 21 Nisan'dan 9 Mayıs'a kadar sürecek.

Filipinler ile Çin arasındaki ilişkiler, deniz böl-

gesindeki anlaşmazlıklar nedeniyle giderek gerginleşiyor. Çin'in kışkırtıcı ve zorba eylemleri durumu daha da gerginleştirmiş durumda.

Bunun yanı sıra, birkaç gün önce Google şirketinin haritasındaki yer isimlerinde meydana gelen değişiklik de uluslararası toplumun dikkatini çekti. Google haritasında Filipinler'in batısındaki deniz bölgesi "Güney Denizi" (Nanhai) olarak değil, Filipinler hükümetinin resmi olarak belirlediği "Batı Filipin Denizi" olarak görünmeye başladı. Daha

önce bu isim sadece özel olarak arandığında görünürken, şimdi doğrudan görüntülenir hale getirildi.

Filipinli yetkililer buna özel bir açıklama yaparak, bunun görünüşte büyük bir değişiklik olmasa da uluslararası toplumun Filipinler'in egemenlik haklarını tanıdığını gösterdiğini vurguladılar. Çin Dışişleri Bakanlığı sözcüsü ise bu konudaki soruya doğrudan cevap vermekten kaçınarak, "Güney Denizi" adının uluslararası alanda tanındığını ve uzun zamandır kullanıldığını iddia etmekle yetindi.

UYGUR REKTÖR İDAMLA YARGILANIRKEN, YERİNE BİR ÇİNLİ ATANDI

Çin, Doğu Türkistan'da Uygur akademisyenleri ve yetkilileri bastırmaya, yerlerine Çinlileri yerleştirmeye devam ediyor. **Doğu Türkistan'daki en büyük üniversite olan başkent Urumçide yer alan sözde "Xinjiang Üniversitesi"nin müdürlüğüne yine bir Çinli rektör olarak atandı.**

Çin, Doğu Türkistan'da uygulamakta olduğu sistematik soykırım çerçevesinde, çeşitli bahanelerle her alandaki Uygur akademisyenleri ve üst düzey yetkilileri ortadan kaldırdı. Görünüşte bile olsa Uy-

gurları görevlere atama durumu son yıllarda neredeyse tamamen ortadan kalktı.

Çin medyasının haberine göre, sözde "Xinjiang Üniversitesi"nin rektörlüğüne

Ma Xinbin adlı bir Çinli atandı. Ma Xinbin, 2024 yılının Kasım ayından beri bu üniversitenin müdür yardımcısı ve parti komitesinin yardımcı sekreteri görevini yürütüyordu. Ondan önceki üniversite müdürü de Çinliydi ve geçen yıl Kasım ayında görevinden alınmıştı.

Doğu Türkistan'daki tarihi en eski ve en büyük üniversite olan sözde "Xinjiang Üniversitesi"nin müdürlük görevini yakın yıllara kadar Uygurlar yürütmekteydi. Profesör Taşpolat Teyip, 2017 yılında "iki yüzlülük" bahanesiyle tutuklanıp rektörlük görevinden alınmış ve idam cezasına

çarptırıldığı açıklanmıştı. Onun yerine rektörlüğe atanan Veli Barat da çok geçmeden "disiplin kurallarını ihlal etme" bahanesiyle tutuklanıp görevden alınmış ve bu üniversitenin son Uygur rektörü olarak tarihe geçmişti.

Ayrıca, geçen yıl sözde "Xinjiang Üniversitesi"nin 100. yılı anma töreninde sahnedeki yazıların tamamen Çince yazılıp hiçbir Uygurca yazının olmaması, yetkililerin üniversiteyi Xi Jinping'in talimatlarına göre "kızıl üniversite"ye dönüştüreceklerini vurgulaması dikkat çekmişti.

KİMLİK VE TARİH SİLME POLİTİKASI DEVAM EDİYOR

Çin'in Doğu Türkistan'daki propaganda organı olan sözde “**Xinjiang Gazetesi**”nin haberine göre, sözde “**Uygur Özerk Bölgesi Siyasi Konseyi**” 16 Nisan'da aylık toplantı düzenledi ve Siyasi Konsey Başkanı, kukla yetkili Nurlan Ebilmecin toplantıya başkanlık etti.

Toplantıda, milletler birliği çalışması ile temel katman toplum yönetiminin etkili entegrasyonunu ilerletme, Çin dili ve yazısını daha çok yaygınlaştırma, sözde “Çin milleti ortak kimliği bilinci”ni güçlendirme, çeşitli milletlerin kaynaşması ve entegrasyonunu teşvik etme gibi asimilasyon ve terör ifadeleri vurgulandı.

Nurlan Ebilmecin toplantıda konuşarak, Doğu Türkistan'ın çok milletli yerleşim, çok kültürlü entegrasyon, çok dinli birlikte var olma tarihini sıkı anlatmak gerektiği, Çin dili ve yazısı eğitimini kapsamlı olarak güçlendirmek gerektiği hakkında saçmaladı.

Doğu Türkistan'ın asıl sahipleri olan Uygurlar ve diğer Türk halklarının kültür, inanç, dil-yazı, örf-adet... gibi tüm alanlarda Çinlilerden farklı olması, işgalci Çin'in saldırganlık tarihini ifşa eden gerçek kanıtlar olmakla kalmayıp, Çin'in Doğu Türkistan'ı tamamen Çinileştirme planına engel oluşturmaktadır. Bu nedenle Çin, Doğu Türkistan halkının dini ve milli kimliğini, tarihini silmeye, çarpıtmaya çalışmaktadır.

Daha önce yayınlanan beyaz kitaplarda Çin, Doğu Türkistan'ın ezelden beri Çin'e bağlı olduğu, tüm dinlerin, tüm milletlerin eşit bir şekilde var olduğu, İslam dininin silah gücüyle halka zorla dayatıldığı, Uygur ve diğer Türk halklarının İslam kültürüne

değil, sözde "Çin kültürü"ne ait olduğu gibi safsatalarını utanmazca pazara sürmüştü ve hala bu yalanları zorla pazarlamaya devam ediyor. Bu seferki toplantıda da Çin, söz konusu asimilasyon politikalarını daha sıkı bir şekilde devam ettireceğinin vurguladı.

Zaten yıllardır ana okuldan itibaren Uygur Türkçesini bütün eğitim aşamalarında yasaklamış ve tamamen zorla Çince eğitime geçmiş olmasına rağmen bu toplantıda "Çin dili ve yazısı eğitimi" kapsamlı olarak güçlendirmek gerektiğini dile getirmesi, işgalci Çin rejiminin ne denli iki yüzlü, haysiyetsiz, bir terör çetesi olduğunu vurgulamaktadır.

RAPOR: 200'E YAKIN ULUSLARARASI OTEL DOĞU TÜRKİSTAN'DA ÇİN'İN CİNAYETLERİNE ORTAK OLUYOR

“Uygur İnsan Hakları Kuruluşu” yeni bir rapor yayımlayarak, soykırımın devam ettiği Doğu Türkistan'da hala 200'e yakın uluslararası otelin ticaret yaptığını açıkladı.

Washington'da bulunan insan hakları örgütü “Uygur İnsan Hakları Kuruluşu” 17 Nisan'da yeni bir rapor yayımlayarak, uluslararası toplumun çağrılarına ve uyarılarına rağmen, 189 uluslararası otelin

Doğu Türkistan'da ticaret yaptığını veya ticaret yapmayı planladığını açıkladı. Bunların içinde 115 otel halihazırda Doğu Türkistan'da mevcut olup, en az 74 otelin inşaat veya planlama aşamasında olduğu belirtildi.

Raporda belirtildiğine göre, otel sayısının hızla artması, Çin'in Doğu Türkistan'da "soykırım turizmi" propagandasını güçlendirme, turistik noktaları çoğaltma hareketi ile uyumlu olmuş. Çin propaganda araçlarının bildirdiğine göre, 2024 yılında Doğu Türkistan'a yaklaşık 300 milyon turist gitmiş olup, bunların 5 milyonu yabancı turist olduğu ve bu sayının 2023 yılındakinden %50 fazla olduğu ifade edildi.

Raporda adı geçen uluslararası oteller arasında Fransa'nın Accor, Hilton şirketleri, İngiltere'nin IHG grubu, Marriott ve Wyndham gibi tanınmış şirketlerin Doğu Türkistan'ın farklı yerlerinde otellerinin bulunduğu, söz konusu otellerin Doğu Türkistan'daki varlığının gerçekte Çin'in Doğu Türkistan'daki soykırımını normalleştirmeye yardım ettiği vurgulandı.

Bunun yanı sıra Accor şirketinin Urumçi'deki bir otelinin sözde "eğitim, işe yerleştirme, fazla işgücü" adındaki toplama kampına, zorla çalıştırmaya bağlantılı olduğu raporda kaydedilmiş.

Raporda söz konusu otellerin tümünün uluslararası insan hakları standartlarını kabul etme konusundaki vaadine dayanarak, Doğu Türkistan'daki ticari faaliyetlerini derhal incelemesi gerektiği, genişleme planlarını dondurması, faaliyetlerini durdurması ve ticari ilişkilerini kesmesi gerektiği, ayrıca Doğu Türkistan'dan çıkma kararını açıkça ilan etmesi gerektiği talep edildi.

Raporda adı geçen Hilton grubu daha önce birçok kez eleştirilmiş olup, söz konusu şirketin Hotan'daki yıkılan bir cami arazisine otel inşa etmesi güçlü tepkilere neden olmuştu. 2021 yılı Eylül ayında Amerika-İslam İlişkileri Konseyi ve diğer 40 kadar uluslararası örgüt birlikte, Hilton grubunun Doğu Türkistan'da Çin tarafından yıkılan caminin arazisine otel inşa etme planına karşı, Hilton otelini uluslararası alanda boykot etmeye çağırıyordu.

DÜŞÜNCE KURULUŞU: ŞTİP'DEKİ DEĞİŞİKLİKLER ÇİN'İ ENDİŞELENDİRİYOR

Washington merkezli düşünce kuruluşu “Washington Enstitüsü” 17 Nisan’da bir analiz makalesi yayınladı. Makalede, yeniden inşa edilen Suriye’de Çin’in kendi konumunu yeniden belirleme çabaları, Suriye’deki Uygur mücahitlerin gelişimi, Çin’in tepkisi ve ABD’nin Suriye’deki rolü gibi konular analiz edildi.

Bu analiz makalesinde, Esad rejiminin devrilmesi ve Ahmet Şara liderliğindeki yeni yönetimin ortaya çıkması nedeniyle Çin’in bölgedeki konumunun altüst oldu-

ğu belirtildi. Esad ailesiyle özel yakın ilişkiler sürdüren ve BM toplantılarında sürekli destekleyen Çin, Suriye’de iktidarın değişmesinden sadece iki ay sonra elçisini

Ahmet Şara ile görüşmeye gönderdi. Bu hareketler, Suriye'nin Çin için bölgesel önemini yansıtıyor.

Makalede belirtildiği üzere, Çin'in Esad rejimini desteklemesinin bir diğer nedeni, Suriye'deki Uygurlar hakkında istihbarat bilgisi almaktır. Çin'in görüşüne göre, Uygur savaşçılar vatana dönüp Doğu Türkistan'daki Çin işgalini sonlandırmak için zaman bekliyor ve gerçekten de birçok Uygur savaşçı, elde ettikleri savaş deneyimini kendi devletini kurtarmak için Çin'e karşı kullanma arzusunu dile getiriyor.

Analiz makalesinde Uygurların Esad rejimini devirmekteki rolü özellikle vurgulandı. Birkaç Uygur komutanın yeni Savunma Bakanlığı'nda General ve subay olarak atandığı, Çin'in bu değişikliklere güçlü tepki gösterdiği ve "uluslararası topluluğun üyeleriyle terörizme karşı işbirliğini güçlendirmeye" yemin ettiği belirtildi.

Makalede ayrıca Ahmet Şara hükümetinin Çin'e yönelik tutumu da analiz edildi. İktidara geldikten bu yana Suriye'nin yeni liderlerinin uluslararası destek kazanmak için "diplomatik açılım" a geçtiği, şimdiye kadar çeşitli ülkelerle 600'den fazla görüşme ve toplantı gerçekleştirdiği, ancak

bunlardan sadece dördünün Çin ile olduğu belirtildi.

Makalede Uygur mücahitlerin Suriye'deki faaliyetleri detaylı olarak analiz edildi. Geçen ay Türkistan İslam Partisi'nin yeni bir tüzük yayınlarak adını "Doğu Türkistan İslam Partisi"ne değiştirdiği, bu tüzüğün örgütün uluslararasılaşmış cihatçı hareketten Doğu Türkistan odaklı bir harekete geçtiğini gösterdiği, bu değişimin pratikte ne anlama geldiğini şu anda tahmin etmenin zor olsa da, Çin'in Afganistan ve Suriye'deki Uygur savaşçılarla ilgili endişelerini kesinlikle artıracakı vurgulandı.

Makalenin sonunda, Çin'in yeni Suriye yönetimiyle ilişkileri iyileştirmeye çalıştığı, ABD hükümeti yeni Suriye hükümetiyle aktif bir şekilde ilgilenmezse, Çin'e fırsat yaratma tehlikesinin olduğu belirtildi. Çin'in Suriye ile olası ilişkilerini engellemek için, ABD'nin Ahmet Şara hükümetiyle işbirliği yapması, yaptırımları hafifletmesi ve daha geniş ekonomik fırsatlar yaratması gerektiği vurgulandı.

ALMANYA ÇİN MALLARININ İSTİLASINDAN ENDİŞELENIYOR

Göreve başlamak üzere olan Almanya Başbakanı, ABD-Çin ticaret savaşının etkisi nedeniyle Çin mallarının Almanya'yı istila edeceği konusunda uyarıda bulundu.

Alman medyasının haberlerine göre, göreve başlamak üzere olan Almanya Başbakanı Friedrich Merz, her gün Çin'den Almanya'ya 400 binden fazla koli girdiğini ve bu sayının sürekli arttığını belirtti. Ayrıca, "Kesinlikle

tahmin etmeliyiz ki, eskisinden daha fazla Çin malları altında kalacağız" dedi.

Friedrich Merz'e göre, Çin'in fazla ürünleri Avrupa'ya akacak ve uzun vadede bu durum Avrupalı üreticilere ciddi zarar verecek. Av-

rupa Birliği Komisyonu bu konuda mutlaka gerekli önlemleri almalı.

Friedrich Merz önümüzdeki ay resmen göreve başlayacak ve en kısa sürede ABD Başkanı Donald Trump ile görüşecek. Almanya-ABD ilişkilerinin son derece önemli olduğunu vurguladı.

Çin'in adil olmayan rekabet, aşırı üretim, tamamlayıcı yardımlar gibi yöntemlerle diğer ülkelerin pazarlarına ve üretim sektörlerine

zarar verdiği sürekli eleştiriliyor. Avrupa'da "Çin malları seli" ile karşı karşıya kalan tek ülke Almanya değil. Avrupa Birliği geçen yıl Ağustos ayında Çin mallarına karşı soruşturmaları yeniden başlatmıştı. Bu, Avrupa'nın kendi sanayisini korumak için attığı en yeni adım olarak görülmüştü. ABD-Çin ticaret savaşının giderek şiddetlenmesiyle birlikte, Çin'in diğer ülkelerde damping uygulamaları daha da güçlendi.

**UKRAYNA, ÇİN'İN RUSYA'YA
SİLAH TEDARİK ETTİĞİNİ AÇIKLADI**

UKRAYNA, ÇİN'İN RUSYA'YA SİLAH TEDARİK ETTİĞİNİ AÇIKLADI

Ukrayna hükümeti, Çin askerlerinin Rusya için savaştığını açıkladıktan sonra, **Çin'in Rusya'ya silah tedarik ettiğini de ilk kez resmen duyurdu.**

Fransa Uluslararası Radyosu'nun haberine göre, Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski 17 Nisan'da düzenlediği basın toplantısında, Çin'in Rusya'ya silah ve mühimmat sağladığı konusunda Ukrayna güvenlik

kurumlarından istihbarat aldığını ve gelecek hafta bu konuda daha fazla bilgi vereceğini belirtti. Ayrıca, Ukrayna hükümetinin Çin'in Rusya topraklarında bazı silahlar ürettiğine inandığını ifade etti. Bu, Ukrayna'nın Çin'in

Rusya'ya silah tedarik ettiğini ilk kez açıkça ilan etmesi ve suçlaması olarak kabul ediliyor.

Çin Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Lin Cien, ertesi gün gazetecilerin bu konudaki sorusunu yanıtlarak bu suçlamaları reddetti. Çin'in savaşı taraflardan hiçbirine silah tedarik etmediğini ve Ukrayna'nın bu konudaki karmaşık suçlamalarına karşı çıktığını iddia etti.

18 Nisan'da Ukrayna hükümeti tarafından

açıklanan yaptırım listesine, Rusya'nın şirket ve kurumlarının yanı sıra, Pekin Havacılık ve Uzay Xiaohui Teknoloji Şirketi dahil üç Çin şirketi de dahil edildi. Ukrayna, yaptırım uygulama nedenini açıklamadı, ancak söz konusu şirketlerin Ukrayna'da ticaret yapması yasaklandı ve mal varlıkları donduruldu.

Geçen hafta Ukrayna ordusu iki Çinli askeri esir almıştı ve Zelenski, savaşa katılan daha fazla Çinli olduğunu, en az 155 Çinlinin Rusya için savaşa katıldığını açıklamıştı.

DOĞU TÜRKİSTAN'DAN YAĞMALANAN ELEKTRİK MİKTARI REKOR SEVİYELERE ULAŞTI

Çin'in bu yılın ilk çeyreğinde
Doğu Türkistan'dan yağmalayıp
dışarıya aktardığı elektrik
miktarı, tarihte aynı dönemdeki
en yüksek seviyeye ulaştı.

Çin propaganda organı olan "Xinjiang Gazetesi"nin 19 Nisan'daki haberine göre, geçen çeyrekte Doğu Türkistan'dan Çin'e taşınan elektrik miktarı 32 milyar 400 milyon kilowatt saat olup, geçen yılın aynı dönemine göre %13 artış gösterdi. Haberde bunun tarihteki aynı dönemlere kıyasla en yüksek rekor olduğu belirtildi.

Bu miktar içinde, Sanji-Guçüen özel yüksek basınçlı sabit akım iletim hattından 17 milyar 200 milyon kilowatt saat, Kumul'un güneyi-Zhengzhou özel yüksek basınçlı sabit akım iletim hattından ise 11 milyar 900 milyon kilowatt saat elektrik iletili. Bu iki hat-tan Çin'e taşınan elektrik miktarı, dışarıya aktarılan toplam elektriğin %90'ını oluşturdu.

Haberde, Doğu Türkistan'ın Çin için önemli bir enerji üretim üssü olduğu, zengin enerji kaynaklarına sahip olduğu ve bu nedenle Çin'in enerji güvenliğini sağlama görevinin yüklendiği iddia edildi.

Çin, Doğu Türkistan'daki yağmayı soykırım suçuna paralel olarak artırmakta olup, bu yolla Çin eyaletlerindeki ekonomi ve enerji krizini çözmeye çalış-

maktadır. Son dönemlerde Çin'in çeşitli toplantılarda Doğu Türkistan'daki enerji güvenliğini sağlamayı vurgulaması, işgal altındaki bu toprağın şu anda Çin için ne kadar önemli bir konumda olduğunu göstermektedir.

SUUDİ ARABİSTAN'DA TUTUKLU BULUNAN 4 UYGUR ÖZGÜRLÜĞE KAVUŞTU

Suudi Arabistan'da haksız tutuklu bulunan dört Uygur, Çin'e iade edilme tehlikesinden kurtularak Türkiye'ye sağ salim ulaştı.

Bu dört Uygur'dan biri, 2020 yılı Şubat ayında Suudi Arabistan'a umre için giden ve Çin virüsü nedeniyle Türkiye'ye dönemeyip orada kalan Hamdullah Veli'dir. Diğeri ise 2006 yılından beri Suudi Arabistan'da oturma izniyle yaşayan Nurm Muhammed Rozi olup, her ikisinin de Türkiye'de uzun süreli ikamet izni bulunmaktaydı. Buhelçem Abdullah Hanım,

Nurm Muhammed Rozi'nin eski eşi olup, 30 Mart 2022'de 13 yaşındaki kızıyla birlikte Suudi polisi tarafından gözaltına alınmıştı.

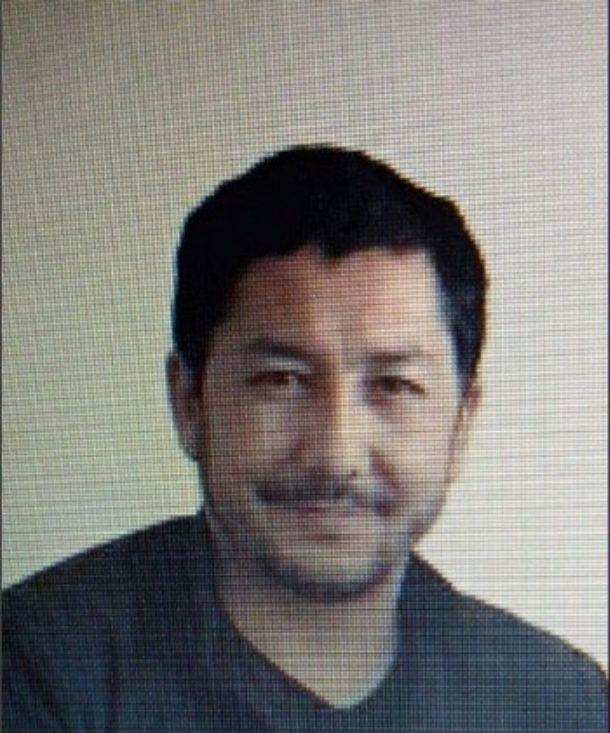
Onlar 2022 yılı Nisan ayında Guangzhou'ya gidecek uçakla Çin'e iade edilmek üzere yola çıkıldığı anda, çok yönlü girişimler neticesinde Suudi yetkililer uluslararası baskı altında

onları Çin'e iade etmeyi durdurmuştu.

Uzun yıllardır sürgündeki Doğu Türkistan halkı, STK'lar ve Uluslararası Af Örgütü gibi uluslararası kuruluşlar, bu Uygurların Çin'e iade edilmemesi ve güvenli bir ülkeye yerleştirilmesi için defalarca çağrıda bulunmuştu.

Çin'in soykırım suçu devam ederken ve bu konuda uluslararası kamuoyunu aldatmaya çalıştığı bir dönemde, Tayland hükümetinin

uluslararası baskı ve çağrılara rağmen 40 Uygur'u ölüme itip Çin'e teslim etmesi yurtdışındaki Uygurları derin bir üzüntüye boğmuş olsa da, birkaç yıldır Fas hapishanesinde tutuklu bulunan Uygur aktivist İdris Hasan'ın, Tayland'da geri kalan 8 Uygur'dan üçünün ve Suudi Arabistan'daki dört Uygur'un özgürlüğe kavuşup güvenli bir ülkeye ulaşması, Gurbet hayatı yaşayan Uygurların kalp yarasına az da olsa teselli oldu.

GÜMRÜK VERGİSİNDEN KAÇAN ÇİNLİLERİN HİLESİ ORTAYA ÇIKARILDI

Trump yönetiminin yüksek gümrük vergileri Çinli şirketlere ağır darbe vurmuşken, Çinlilerin kendi mallarının üretim yerini Kore olarak değiştirerek gümrük vergisinden kaçmaya çalıştıkları ortaya çıkarıldı.

Kore medyasının haberlerine göre, Kore'nin ilgili sektörleri yakın zamanda çok sayıda yabancı ürünün Kore ihracat malı görünümüne sokulduğunu keşfetti ve bunların çoğunun Çin'den geldiğini tespit ettiği aktarıldı.

Bu yılın ilk çeyreğinde Kore hükümeti, değeri

20 milyon doları aşan yasadışı ürünleri tespit etmiş olup, bu malların üretim yeri "Kore" olarak yazılmış olduğu, malların %97'si Amerika'ya gönderilmek üzere olduğu belirtildi.

Haberde, Her ne kadar bu yasa dışı faaliyet eskiden beri var olsa da, ABD-Çin ticaret sa-

vaşı şiddetlendikten sonra hızla arttığı. Çinli tüccarlar bu hile yoluyla Amerika'nın yüksek oranlı gümrük vergisinden kaçmaya çalıştığı. Şu anda Kore hükümetinin bu sorunu araştırmak ve çözmek için özel bir çalışma grubu kurduğu bildirildi.

Bu gümrük vergisi dalgasında Trump yöneti-

mi Kore'ye %25 vergi koymuş olup, bu ABD ile serbest ticaret anlaşması olan ülkeler arasında en yüksek vergi olarak kabul ediliyor. Ancak bu vergi Çin'e konulan vergiden çok daha düşük olduğu için, ayrıca Çin dışındaki ülkelere yüksek oranlı vergi uygulanması 90 gün ertelendiği için, Çinli şirketlerin bu hileye başvurdukları ifade edildi.

UZMAN: TRUMP'IN TİCARET SAVAŞI ÇİN'İN UYGURLARI ZORLA ÇALIŞTIRMA SUÇLARINI HEDEFLEMELİ

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün eski İcra Direktörü Kenneth Roth, ABD'nin "Foreign Policy" dergisinde yayınlanan makalesinde, **Trump yönetiminin Çin'le yürüttüğü ticaret savaşında Uygur zorla çalıştırma uygulamalarını hedef alması gerektiğini vurguladı.**

Roth, makalesinde Uygurların maruz kaldığı geniş çaplı kamp sistemi, zorla çalıştırma, sıkı gözetim, asimilasyon politikaları, dini baskı ve nüfus kontrolü gibi uygulamaları detaylı şekilde anlattı.

Eski Trump yönetiminin Çin'in bu uygulamalarını "soykırım" olarak tanımladığını hatırla-

tan Roth, buna rağmen Trump'ın şahsen bu konuya kayıtsız kaldığını, hatta Xi Jinping'e Uygurların toplu tutuklanmasının "doğru bir uygulama" olduğunu söylediğinin basına yansıdığını belirtti.

Roth, Avrupa Birliği'nin genel zorla çalıştırma ürünlerine kısıtlama getiren politikası

olsa da, özellikle Uygur zorla çalıştırmasına yönelik bir yaptırımın olmadığını, bu nedenle 2022'de Doğu Türkistan'dan Avrupa'ya mal girişinin %30'dan fazla arttığını vurguladı.

Uzman, Trump yönetiminin Avrupa Birliği, İngiltere, Kanada ve Avustralya gibi müttefiklere Uygur zorla çalıştırma ürünlerini yasaklamaları için baskı yapması gerektiğini savundu.

Roth makalesinde yine altını çizerek, Trump'ın ticaret savaşında Çin'in Uygurları zorla çalıştırma suçlarını hedeflemesi, hem insan hakları ihlallerine karşı durmak hem de Çin şirketlerinin haksız rekabet avantajını engellemek açısından Amerika için çifte kazanç sağlayacağını vurguladı.

ÇİN ŞİÖ TOPLANTISINI NEDEN URUMÇİ'DE DÜZENLİYOR

Çin, Doğu Türkistan'daki soykırım suçlarını örtbas etmek için son yıllarda bölgede birçok uluslararası toplantı düzenliyor. **Şanghay İşbirliği Örgütü'nün bu ayki bir toplantısı da Doğu Türkistan'da gerçekleştirilecek.**

Çin'in Doğu Türkistan'daki propaganda organı Tanrıdağ'ın haberine göre, Şanghay İşbirliği Örgütü Tahkim Hukuku Forumu 25 Nisan'da Urumçi'de düzenlenecek. Forum, Çin Uluslararası Ekonomi ve Ticaret Tahkim Komitesi ile sözde "Uygur Özerk Bölgesi" ta-

rafından ortaklaşa organize ediliyor.

Foruma 26 ülke ve bölgeden yüze yakın yabancı konuk katılacak. Katılımcılar arasında Şanghay İşbirliği Örgütü üye ülkeleri ve "Bir Kuşak, Bir Yol" projesi ülkelerinin anlaşmaz-

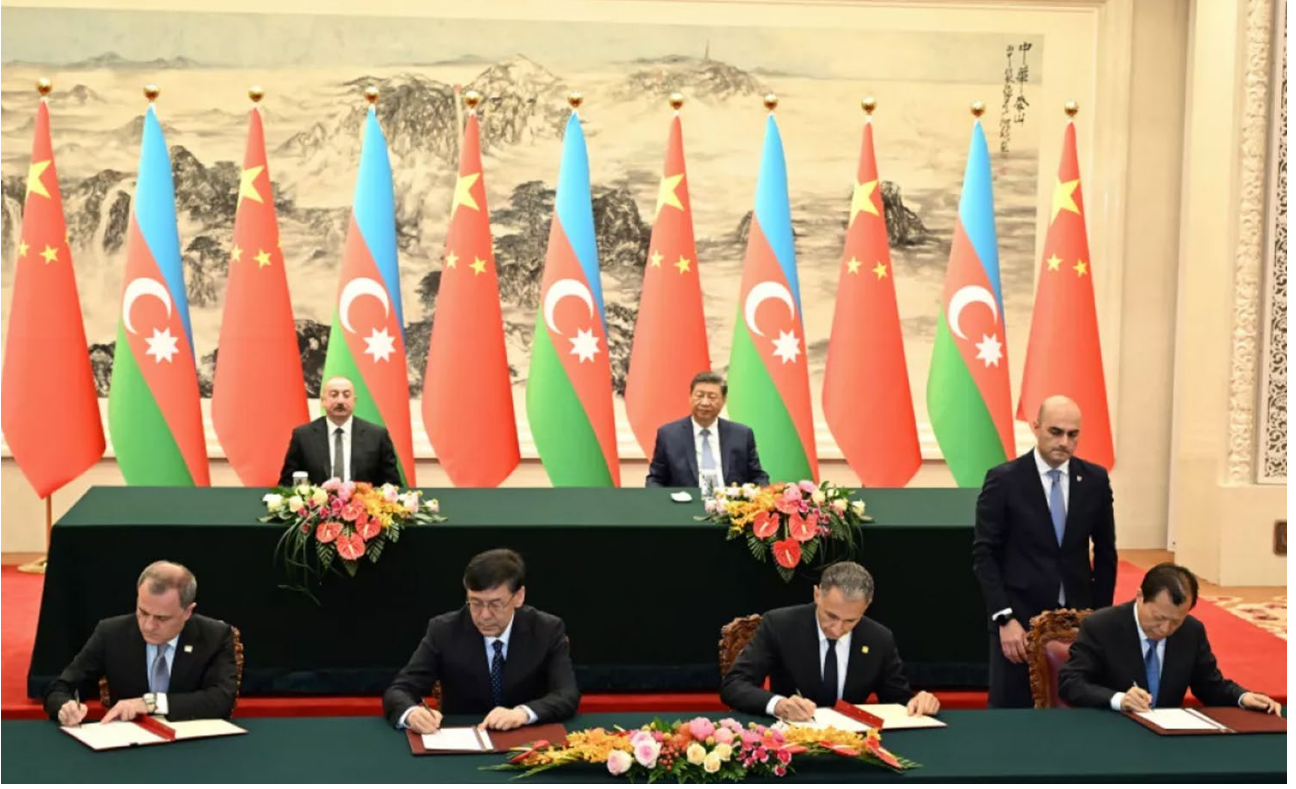
lık çözüm kurumlarının yetkilileri, mahkeme temsilcileri ve tahkim hukuku uzmanları bulunuyor. Toplantının amacı, çeşitli ülkeler arasında anlaşmazlıkların çözümü konusundaki işbirliğini güçlendirmek olarak açıklandı.

Haberde Çin'in bu uluslararası toplantıyı Doğu Türkistan'da düzenleme amacı açıkça ortaya konuluyor. Toplantıya katılan bazı yabancı konuklar için Doğu Türkistan'da yarım günlük sözde "inceleme etkinliği" düzenleneceği belirtildi.

İlgili yetkililer, bu forumun sözde "Xinjiang hikayesini iyi anlatmaya" katkı sağlayacağını ve uluslararası imajını yükseltmeye yardımcı olacağını iddia etti. Bu durum, Çin'in bu uluslararası toplantı aracılığıyla soykırım suçlarını örtbas etme ve sahte propagandasını pazarlama amacına ulaşmak istediğini açıkça gösteriyor.

Çin, geçen yıl Temmuz ayında da Şanghay İşbirliği Örgütü'ne üye tüm ülkelerin katılımıyla Doğu Türkistan'da asker ve polis birimlerinin yer aldığı sözde "terörle mücadele" ortak tatbikatı düzenlemişti.

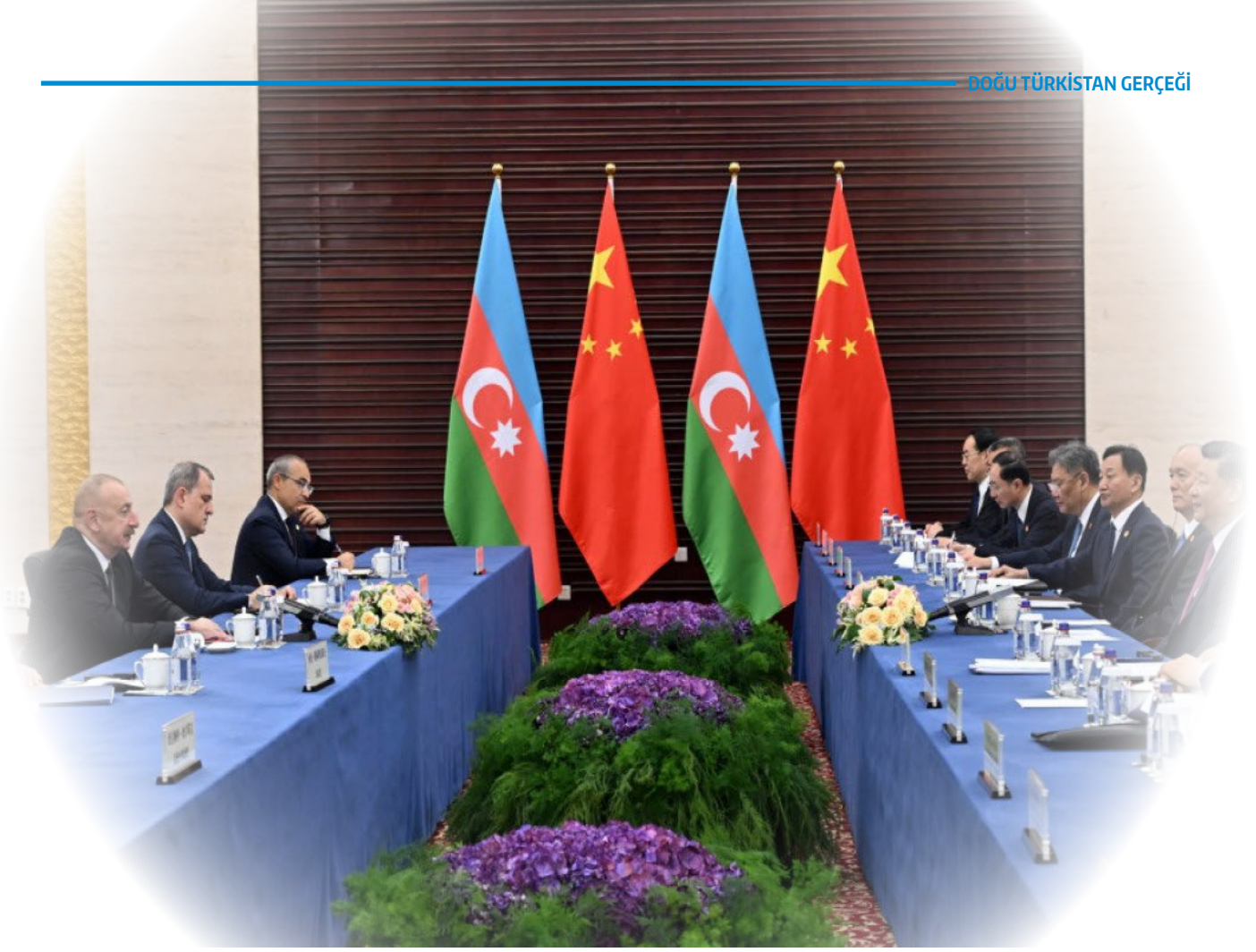

ÇİN KURNAZLIKLA İSLAM DÜNYASINDAKİ NÜFUZUNU ARTIRIYOR

Çin bir yandan İslam karşıtı politikasını sıkı bir şekilde uygularken, diğer yandan **İslam dünyasındaki nüfuzunu artırmaya çalışıyor ve son hareketleri bu noktayı açıkça ortaya koyuyor.**

Çin Halk Ağı'nın haberine göre, Çin Pakistan'dan iki astronot seçerek Çin'e getirip eğitecek. Bu karar, 23 Nisan'da düzenlenen "Shenzhou-20" insanlı uzay aracının uçuş görevi hakkındaki basın toplantısında duyuruldu.

Habere göre, bu yılın Şubat ayı sonunda Çin ile Pakistan arasında bir işbirliği anlaşması imzalandı ve Pakistan'ın astronot seçme çalışmaları başladı. İlk seçim Pakistan'da, yeniden seçim ve onaylama işlemi ise Çin'de

gerçekleştirilecek. Sonunda iki Pakistan astronotu seçilerek Çin'e gelip eğitime katılacak.

Bunun yanı sıra, Azerbaycan'ın Nahçıvan şehri ile Urumçi şehri kardeş şehir ilan edildi ve iki taraf arasında işbirliğini daha da derinleştirmek için bir anlaşma imzalandı.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev 22-24 Nisan tarihleri arasında Çin'i ziyaret etti ve 23 Nisan'da bu anlaşma imzalandı. Haberde bu işbirliğinin iki şehir arasında ekonomi, eğitim, kültür gibi alanlarda işbirliğini daha

da yoğunlaştıracakı iddia edildi. Oysa Doğu Türkistan'da soykırım devam ederken, söz konusu anlaşma Çin'in suçlarını örtbas etmesine katkıda bulunan bir hareket olarak görüldü.

Çin çeşitli hile taktikleriyle İslam dünyasındaki nüfuzunu artırarak bir yandan ekonomik ve siyasi çıkarlar elde ederken, diğer yandan Doğu Türkistan'daki Uygurlar başta olmak üzere Türk halklarına yönelik soykırım suçunu gizlemeye ve Müslüman ülkeleri susturmaya çalışıyor.

KUMUL ŞEHRİNDE YENİ BİR ALTIN MADENİ KEŞFEDİLDİ

Çin, Doğu Türkistan'ın doğal kaynaklarını yağmalamayı sürekli olarak yoğunlaştırırken, yakın zamanda Kumul şehrinin İvirğöl bölgesinde orta büyüklükte bir altın madeni keşfedildi.

Çin propaganda organı Tanrı Dağı haber sitesinin 24 Nisan'daki haberine göre, söz konusu altın madeninin cevher miktarı 3 milyon 672 bin 100 ton, altın miktarı ise 5857,68 Kg olup, her ton cevherdeki altın

oranı en yüksek düzeyde 40 grama ulaşıyor. Bu altın madeni orta büyüklükteki altın madenleri kategorisinde yer alıyor.

Kumul şehrinin İvirğöl bölgesindeki Ye-

maçüen Batı maden bölgesinin işletme hakkı, Doğu Türkistan'daki diğer tüm maden bölgeleri gibi bir Çin şirketine verildi. Şibu Altın Madenciligi Kumul Altın Madeni Limited Şirketi 2016 yılından itibaren bu maden bölgesinde araştırma çalışmalarına başladı.

Haberde belirtildiğine göre, şu anda Kumul şehrinde zenginlik miktarı incelenip doğrulanmış 486 maden yatağı bulunuyor. Bunun içinde metal kaynağı miktarı

1 milyon 240 bin tona ulaşmış olup, bu rakam tüm Doğu Türkistan metal kaynakları toplam miktarının %64,2'sini oluşturuyor.

Çin şu anda Doğu Türkistan'ın çeşitli kaynaklarını yağmalamayı genişletmekte olup, bu faaliyetlerini "Çin'in enerji kaynakları güvenliğini garantileme" söylemine bağlayarak propaganda yapmakta ve plan ve yönergelerini bu temelde sürdürmektedir.

İNGİLTERE UYGURLARIN ZORLA ÇALIŞTIRILMASINA KARŞI YENİ BİR ADIM ATTI

İngiltere hükümeti, yeni kurulan devlet enerji şirketinin Uygur zorla çalıştırılmasıyla üretilen **güneş enerjisi panellerini kullanmayacağını açıkladı.**

Reuters haber ajansının haberine göre, İngiltere Enerji Güvenliği Bakanı Edward Miliband konuyla ilgili yasa tasarısına düzenleme getiriyor. Miliband, İngiltere'nin yeni devlet şirketi "Büyük Britanya Enerji Şirketi"nin zorla çalıştırma ürünlerinden arınmış olmasını garanti edeceğini belir-

terek, "Ne yazık ki, Çin devletinin emriyle gerçekleştirilen zorla çalıştırma sorunu yenilenebilir enerji sektörünü tamamen kaplamış durumda" dedi.

"Büyük Britanya Enerji Şirketi", yenilenebilir enerji sektörünü güçlendirmek ve

enerji maliyetlerini düşürmek amacıyla geçen yıl Temmuz ayında İşçi Partisi tarafından önerilmiş olup, “Büyük Britanya Enerji Yasa Tasarısı” parlamentoda onaylandıktan sonra resmen kurulacak.

Haberde, güneş enerjisi panellerinin temel materyali olan çok kristalli silikonun küresel tedarikinin %45'inin Doğu Türkistan'dan geldiği, bu ürünlerin Uygurların sistematik baskısı ve geniş çaplı zorla çalıştırma yoluyla üretildiği belirtildi.

ABD hükümeti “Uygur Zorla Çalıştırmalarını Önleme Yasası”nı uygulamaya başladığından beri, Doğu Türkistan'da üretilen pamuk ve domates ürünlerinin yanı sıra, güneş enerjisi panelleri de Uygur zorla ça-

lıştırmasının ana hedeflerinden biri haline geldi.

Daha önce BBC kanalı konuyla ilgili özel bir haber hazırlayarak, İngiliz ordusuna güneş enerjisi paneli sağlayan şirketlerin JA Solar, Trina ve Qcells olduğunu, oysa 2023 Temmuz ayında İngiltere'deki Sheffield Hallam Üniversitesi'nin yayınladığı bir raporda bu üç şirketin Doğu Türkistan'daki zorla çalıştırmadan elde edilen hammaddeleri kullandığını ortaya çıkarmıştı.

KORKUNÇ GERÇEKLER: BİR UYGUR'UN DOĞU TÜRKİSTAN'A DÖNÜŞÜNDE GÖRDÜKLERİ

Doğu Türkistan'ı ziyaret edip yakın zamanda dönen bir Uygur'un ses kaydı sosyal medyada hızla yayıldı. **Kaydın sahibi, vatanını ziyareti sırasında gördüklerini ve hissettiklerini bir arkadaşına anlatıyor.**

Kimliği bilinmeyen bu Uygur'un konuşmalarından, daha önce Doğu Türkistan'da öğretmenlik yapmış emekli biri olduğu anlaşılıyor. Yakın zamanda memleketine döndüğünü ve orada birkaç ay kaldığını belirten Uygur, bu süre zarfındaki duygu-

larını "Sanki biri boğazımı sıkıyor, gözlerimi kapatıyor, kulaklarımı tıkiyordu" ifadeleriyle tanımlıyor.

Urumçi'deki Uygur restoranlarının lüks görünümlerine rağmen Uygur ruhunu

tamamen kaybettiğini üzüntüyle dile getiren şahit, milli tarzda inşa edilmiş binaların yıkıldığını, sokaklarda Uygurca yazıları görmek mümkün olmadığını, Uygur dilindeki yayıncılığın tamamen durduğunu, bilinçli ve aydın milli şahsiyetlerin ortadan kaldırıldığını ve hayatta kalanların ise hapishanelerde olduğunu belirtti.

Bu Uygur vatandaşı, gittiği her yerde insanların elleriyle ağızlarını işaret ederek fazla konuşmaması gerektiğini ima ettiklerini açıkladı. Sokaklardaki insanların bile birbirlerine selam vermekten ve konuşmaktan kaçındıklarını söyledi. Devlet kurumları, okullar ve her türlü hizmet binalarının çevresinin bariyerler ve zırhlı araçlarla çevrili olduğunu, askerler ve polis tarafından sıkı bir şekilde kontrol edildiğini belirtti.

Urumçi'de hala Uygurları görmek mümkün olduğunu ancak sokaklarda yürüyen insanların ruhu ve düşüncesi olmayan gölgelere benzediğini, bu görüntülerin kendisine masalları hatırlattığını ifade etti.

Bu ses kaydı WhatsApp gibi sosyal medya platformlarında kısa sürede yayılarak, vatanlarının mevcut durumunu öğrenmek isteyen diasporadaki Uygurların ilgi-

sini çekti. Bu Uygur'un tanıklıkları, Doğu Türkistan'daki trajik durumu gözler önüne sererken, gerçek durumun bu tanıklıklardan birkaç kat daha kötü olduğunu tahmin etmek zor değil.

Son dönemde Çin, Doğu Türkistan'daki soykırım suçlarını yeni araç ve yöntemlerle uygulamaya devam ediyor ve seçilmiş az sayıda Uygur'un yurtdışına çıkmasına izin vermek, bir diğer kısmının ise Doğu Türkistan'a dönmesine izin vermek gibi yeni hilelerle suçlarını örtbas etmeye çalışıyor. Analistler, uzmanlar ve STK'lar mevcut koşullarda vatana dönmenin aslında Çin'in soykırım suçlarını gizlemeye ve Doğu Türkistan'da hiçbir şey olmamış gibi sahte bir görüntü yaratma çabalarına katkı sağladığını vurguluyorlar.

ÇİN BELGESEL FİLM ARACILIĞIYLA ZORLA ÇALIŞTIRMA SUÇUNU GİZLEMeye ÇALIŞTI

Çin'in Doğu Türkistan'daki soykırım suçunun bir parçası olan zorla çalıştırma uygulaması uluslararası alanda sürekli kınanıyor.

Özellikle Doğu Türkistan'dan çıkan pamuk ürünleri temel eleştiri konusu haline geldi. Ancak Çin, sahte propaganda faaliyetleriyle bu suçlarını örtbas etmeye çalışıyor. Son dönemde Doğu Türkistan'da çekilen bir "belgesel film", Çin'in bu çabalarından

biri olarak değerlendiriliyor.

Çin propaganda organı Tanrıdağ'ın haberine göre, Çin Merkezi Radyo-Televizyon Ana İstasyonu bünyesindeki Merkezi Haber Belgesel Film Stüdyosu tarafından

hazırlanan “Yerdeki Bulutlar” adlı propaganda amaçlı belgesel, 7 Mayıs’ta Çin ve Doğu Türkistan’daki tüm sinemalarda resmi olarak gösterime girecek.

Filmin galası Doğu Türkistan’ın Avat ilçesinde düzenlendi ve yüzlerce köylü film gösterimine yönlendirildi. Gösterimin Avat ilçesinde yapılması, Çin’in sahte propaganda stratejisindeki kurnazlığını bir kez daha ortaya koydu. Haberde, Avat ilçesinin yüksek kaliteli pamuk üretimiyle tanındığı ve “Çin uzun elyafli pamuk diyarı” olarak bilindiği belirtiliyor.

Bu sahte propaganda filminde Çin, zorla çalıştırma suçunu gizlemekle kalmayıp, sözde “milletler birliği” propagandasını da öne çıkarıyor. Habere göre filmde, bir Uygur ve bir Çinli ailenin pamuk toplama sezonunun yoğun döneminde işgücü yeter-

sizliği, yaralanmalar, sürekli yağmur gibi çeşitli zorluklarla karşılaştığı, iki ailenin bir yıllık zorlu emeği ve işbirliği sonucunda tatmin edici sonuçlara ulaştığı anlatılıyor.

Çin’in Doğu Türkistan’daki zorla çalıştırma suçu, uluslararası insan hakları örgütleri ve araştırma kurumları tarafından güçlü kanıtlarla ispatlandı ve sürekli olarak kınanıyor. ABD hükümeti, 2022 yılının Haziran ayında “Uygur Zorla Çalıştırmayı Önleme Yasası”nı resmen uygulamaya başladığından bu yana, milyarlarca dolar değerinde ürünleri gümrükte alıyordu. Bu yaptırımlardan Sadece Çinli şirketler ve satış platformları değil, uluslararası tanınmış markalar da ciddi şekilde etkilendi. Buna rağmen Çin, bugüne kadar suçlarını inkâr etmeye devam ediyor ve çeşitli yöntemlerle gerçekleri çarpıtmaya çalışıyor.

ÇİN TİCARET GÖRÜŞMELERİNİ GİZLEYEMEDİ

Çin mevcut ticaret savaşında “Amerika’ya asla boyun eğmeyeceği ve sonuna kadar mücadele edeceği” konusunda propaganda yaparken ve Amerika ile görüşmediğini iddia ederken, Çin temsilcilerinin Amerika Ticaret Bakanlığı’na girişini gösteren fotoğraflar ortaya çıktı.

Amerika ile Çin arasındaki ticaret savaşı dünyanın dikkat odağı haline gelmiş durumdayken, ABD Başkanı Donald Trump geçen hafta Çin ile anlaşma sağlamak için görüşmeler yaptıklarını ve bu aşamanın tamamlanmasının birkaç hafta sürebileceğini belirtti. Ayrıca Xi Jinping’in kendisini telefonla aradığını da ekledi.

Ancak Çin’in Amerika’daki Büyükelçiliği bir açıklama yayınlayarak, Çin ile Amerika arasında ticaret görüşmeleri yapıldığı yönündeki iddiaları reddetti. Açıklamada iki taraf arasında gümrük vergileri konusunda herhangi bir görüşme veya istişare olmadığı ve anlaşma sağlamanın şimdi imkansız olduğu belirtildi.

Bununla birlikte, Çin sözde “kurt savaşçı diplomasisi” doğrultusunda Amerika’ya boyun eğmediği imajını oluşturmaya çalışırken, Çin temsilci heyetinin Amerika Ticaret Bakanlığı’na giriş anları Kore medyası tarafından fotoğraflandı.

Kore Merkez Günlük Gazetesi’nin özel haberine göre, Amerika ile Çin ticaret anlaşması hakkında görüşmeler yaptı ve iki tarafın yetkilileri 24 Nisan’da Washington’da kapalı bir toplantı gerçekleştirdi. Koreli muhabirler, Çin’in üst düzey yetkilileri ve personelinin Amerika Ticaret Bakanlığı’na girerken fotoğraflarını çekmeyi başardı.

Muhabirler daha yakından fotoğraf çekmeye çalıştığında, Çin personeli tarafından engellendi. Çinliler ayrıca muhabirlerden tüm fotoğrafları silmelerini talep etti.

Wall Street Journal’ın bugünkü haberine göre, tüm Amerikan mallarına %125 vergi koyan Çin, Amerika’nın bazı ürünlerine sessizce vergi muafiyeti getirdi. Bu ürünler yarı iletkenler, yarı iletken üretim ekipmanları, tıbbi cihazlar ve havacılık yedek parçalarını içeriyor ve Çin’in başka ülkelerden satın alamadığı ürünler olduğu belirtiliyor.

İŞGALCİ ÇİN REJİMİ, DOĞU TÜRKİSTAN'I ASYA-AVRUPA TİCARET KÖPRÜSÜ YAPMA PEŞİNDE

Çin'in Doğu Türkistan'daki çeşitli soykırım uygulamalarına, zorla çalıştırma suçlarına karşı gerekli yasal düzenlemeler ve önlemler henüz alınmadığı için, **Çin zorla çalıştırma ürünlerini engelsiz bir şekilde Avrupa ve Asya ülkelerine ihraç etmeye devam ediyor.**

Şu anda 2025 yılı (Çin) Asya-Avrupa Ticaret Fuarı'na tüccar çağrısı ve davet işlemleri başlamış bulunuyor.

Sözde "Sincan Gazetesi"nin haberine göre,

27 Nisan'da Urumçi'de bu yıllık (Çin) Asya-Avrupa Ticaret Fuarı'nın basın bilgilendirme toplantısı düzenlendi. Söz konusu fuar 26 Haziran'da başlayacak.

Haberde, şimdiye kadar Çin'deki 3000'den fazla şirket ve kuruluşla iletişim kurulduğu, büyük ölçekli şirket ve grupların katılacağı, 14 eyalet, özerk bölge ve doğrudan bağlı şehrin destek planına dahil edildiği ve Doğu Türkistan'daki çeşitli şirket ve kurumların da fuara destek vereceği belirtildi.

Çin bu fuar için özel hazırlık yaparak, yaklaşık 80 ülkenin Çin'deki büyükelçilik ve konsolosluklarına davetiye göndermiş ve Pekin'de 13 ülkenin büyükelçiliklerinin ticaret temsilcileriyle görüşmüştür. Bu süreçte, Orta Asya ülkeleri dahil yaklaşık 20 ülkenin ticaret ve sanayi sektörleri ile ticaret odalarının fuara katılacağı kesinleşmiştir.

Haberde, bu ticaret fuarında dikkatlerin Doğu Türkistan'ın Asya, Avrupa ve Batı'ya yönelik stratejik konumuna odaklanacağı kaydedilirken, Orta Asya'daki beş ülkenin fuara katılım istekliliğini güçlendirmenin önemi özellikle vurgulanmıştır. Ayrıca, aynı dönemde ilk Asya-Avrupa Yatırım Liderler Zirvesi de düzenlenecek.

Bugüne kadar, yalnızca ABD hükümeti Uygurları zorla çalıştırmayı yasaklayan yasa çıkararak ilgili şirketlere yaptırım uygulamış ve zorla çalıştırma ürünlerinin ithalatını yasaklamıştır. Avrupa Birliği zorla çalıştırmaya karşı bir karar onaylamış olsa da, bu genel nitelikli kararda Uygurları zorla çalıştırmayı engelleyen somut eyleme dönüşmemiştir. Diğer ülkelerde ise Uygurların Çin rejimi tarafından zorla çalıştırılma meselesi hükümet gündemine bile girememiştir. Bu nedenle, Çin'in Uygurlar başta olmak üzere Doğu Türkistan'daki diğer Türk halklarını işgal altındaki Doğu Türkistan'da ve Çin eyaletlerinde zorla çalıştırarak ürettiği ürünler, Asya ve Avrupa ülkelerine akmaya devam etmektedir.

AVRUPA BİRLİĞİ, ÇİNLİ YETKİLİLERE YÖNELİK YAPTIRIMLARI KALDIRMAYI REDDETTİ

Çin, Avrupa Birliği'nin Doğu Türkistan'daki insan hakları ihlalleri nedeniyle Çinli yetkililere uyguladığı yaptırımları kaldırmak için çaba gösterse de, Avrupa Birliği bu kararı kaldırma planı olmadığını bildirdi.

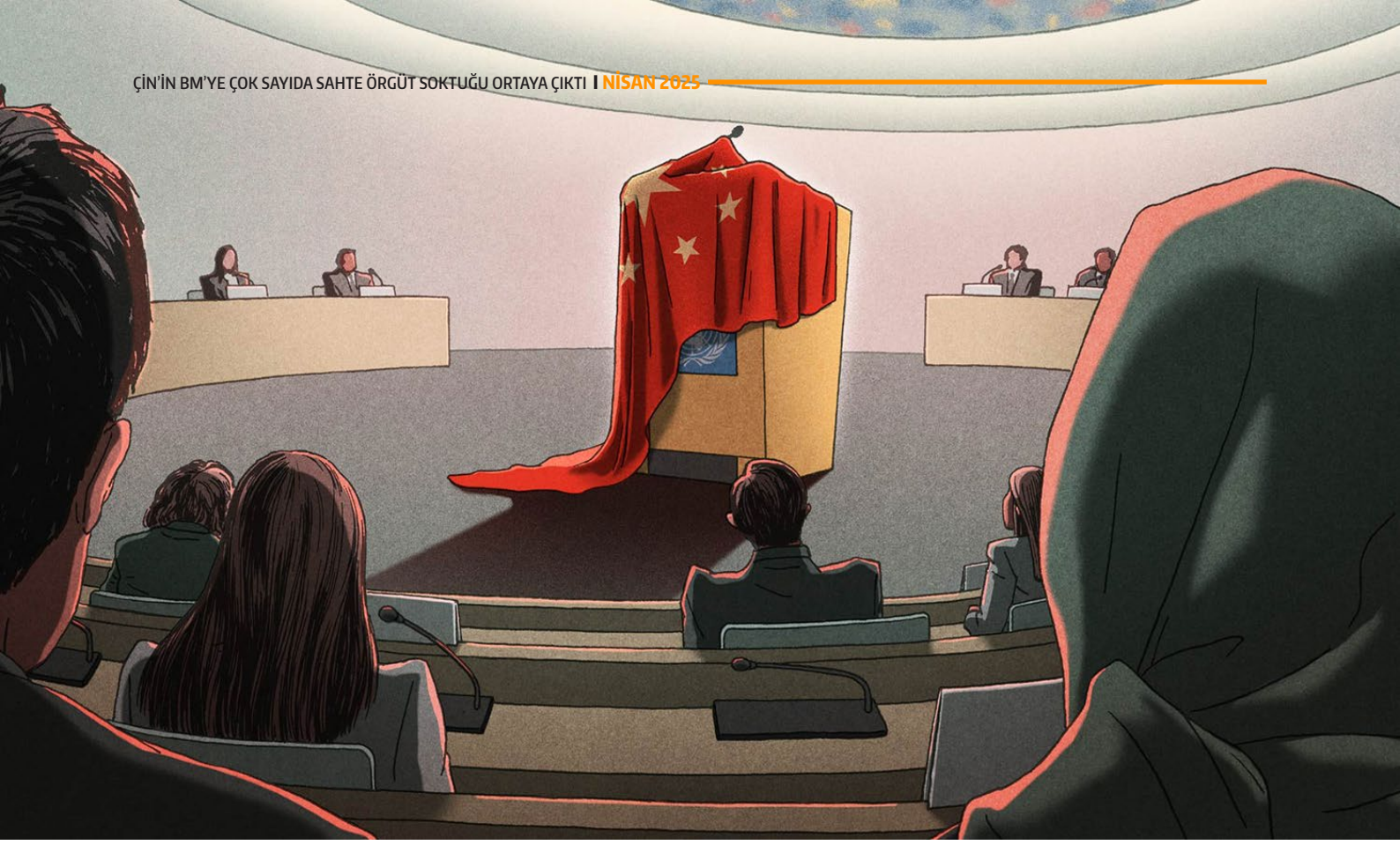
Avrupa Birliği, 22 Mart 2021'de Çin'in Uygurları toplu olarak ceza kamplarına hapsedme ve baskı suçlarına karışan bazı Çinli yetkililere ve Üretim ve İnşaat Tümeni'nin Kamu

Güvenliği Dairesi'ne yaptırımlar uygulamıştı. Yaptırım listesine, o dönemde sözde "Uygur Özerk Bölge Hükümeti"nin başkan yardımcısı ve Kamu Güvenliği Bakanı Chen Minguo,

sözde “Uygur Özerk Bölgesi Parti Daimi Komitesi” üyesi ve Siyasi ve Hukuk Komitesi Sekreteri Wang Mingshan, Üretim ve İnşaat Tümeni Parti Komitesi Sekreteri Wang Junzheng ve sözde “Uygur Özerk Bölgesi Halk Kongresi Daimi Komitesi”nin eski başkan yardımcısı ve müdür yardımcısı Zhu Hailun dahil edilmişti. O dönemde Çin, Avrupa Birliği’nin bu kararından intikam almak için, Avrupa Parlamentosu üyeleri ve araştırmacıları da dahil olmak üzere on kişiye ve dört kuruma yaptırım uyguladığını duyurmuştu. South China Morning Post gazetesinin geçen haftaki haberine göre, Çin ile Avrupa Birliği arasında parlamento üyelerine yönelik yaptırımların kaldırılmasına ilişkin görüşmeler son aşamada olup, önümüzdeki birkaç hafta içinde açıklanması muhtemeldir. Avrupa Birliği’nin dış politika ve yaptırımları denetleyen kurumunun bir sözcüsü, bu konuda bilgi vererek, Doğu

Türkistan’ın durumunda bir iyileşme görülmediğini, bu nedenle Çin, Avrupa Parlamentosu üyelerine karşı yaptırımları kaldırsa bile, Avrupa Birliği’nin Çinli yetkililere uygulanan yaptırımları kaldırma planı olmadığını ve eski kararı koruyacağını söyledi. Çin ile Avrupa Birliği arasındaki ilişkiler son yıllarda sürekli kötüleşmiş olup, Trump yönetiminin yüksek gümrük vergisi kararı Çin’i ciddi şekilde etkilemiştir. Bunun etkisiyle Çin, uzun süredir bozulmuş olan “Çin-Avrupa Kapsamlı Yatırım Anlaşması”nı yeniden canlandırmak için harekete geçmeye başlamıştır. Ancak, Çin’in Avrupa Parlamentosu üyeleri ve kurumlarına uyguladığı yaptırımları kaldırması, anlaşmanın yeniden canlandırılması için önemli şartlardan biri haline gelmesine rağmen Avrupalı yetkililer Çinli soykırımcılar üzerindeki yaptırımları kaldırmaya yanaşmıyor.

ÇİN'İN BM'YE ÇOK SAYIDA SAHTE ÖRGÜT SOKTUĞU ORTAYA ÇIKTI

Çin'in Birleşmiş Milletler'deki etkisini artırma çabaları sürekli devam ederken, yakın zamanda yapılan bir soruşturmada Çin rejiminin çok sayıda sahte "sivil toplum kuruluşu"nu BM organlarına sızdirdiği ortaya çıkarıldı.

Uluslararası Araştırmacı Gazeteciler Birliği (ICIJ), 28 Nisan'da bir soruşturma raporu yayınladı. 42 medya kuruluşunun katıldığı bu soruşturma, Çin'in BM İnsan Hakları Konseyi'ndeki faaliyetlerine odaklandı. Soruşturma raporuna göre, Çin, Hong Kong, Macau ve Tayvan'dan BM'ye kayıtlı 106 sivil toplum kuruluşunun 59'unun Çin rejimi veya Çin Komünist Partisi ile yakın ilişkileri varmış. STK kimliğine bürü-

nen bu örgütler, sadece BM Konseyi'nde Çin'in tarafını tutmakla kalmayıp, raporlarında Çin'in suçlarını da güzelleştirmişler. Bildirildiğine göre, BM İnsan Hakları Konseyi'nde Doğu Türkistan'daki soykırım, Tibet'te ve Doğu Türkistan'da çocukların ailelerinden zorla alınması gibi Çin'in suçları gündeme getirildiğinde, bu sahte örgütler toplantılarda kargaşa çıkarmaya çalışıyor ve Sayıları fazla olduğu için BM toplantılarının

da daha fazla konuşma fırsatı elde ederek, Çin lehine konuşmalar yaptığı gösterildi. Örneğin, 2024 yılındaki Çin'in insan hakları sicilinin düzenli inceleme toplantısında, konuşma süresinin yarısından fazlası bu Çin yanlısı sahte örgütlere verilmiş. Bu soruşturma raporunda ayrıca üzücü bir durum daha kaydedilmiş olup: Şu anda Çin karşıtı aktivistlerin ve bireylerin BM toplantılarına ve faaliyetlerine katılım oranı ta-

rihinin en düşük seviyesine düşmüş. Oysa 2018'den bu yana BM'ye kayıtlı Çin'in sahte "STK"larının sayısı yaklaşık bir kat artmış.

**DOĞU TÜRKİSTAN
BASIN VE MEDYA DERNEĞİ**
شەرقىي تۈركىستان ئاخبارات ۋە مەدەنىيەت جەمئىيىتى
تەڭرىتاغ ئاپتونوم رايونى ئاخبارات ۋە مەدەنىيەت جەمئىيىتى
EAST TURKISTAN PRESS AND MEDIA ASSOCIATION

DOĞU TÜRKİSTAN'DA NELER OLUYOR?

Doğu Türkistan'la ilgili haberlerin hangisi gerçek, hangisi gerçek değil?...

Dergimiz, güvenilir haber kaynakları ve yaşayan tanıkların beyanlarıyla, Çin rejiminin insanlığa karşı suçlarını ve bu suçlarını örtbas etmek için servis ettiği gerçek dışı bilgi ve haberleri ifşa etmeyi, ayrıca günümüzde Doğu Türkistan halkının maruz kaldığı insanlık dışı zulümleri dünya kamuoyuna sunmayı hedefler...

 [istiqlal.turkce](https://www.facebook.com/istiqlal.turkce)

 [IstiqlalTurkce](https://twitter.com/IstiqlalTurkce)

 [istiqlal_turkce](https://www.instagram.com/istiqlal_turkce)

 [TürkistanTV2](https://www.youtube.com/TurkistanTV2)

 Kartaltepe Mah. Geçit Sok. No: 6 Dükkan 2 Sefaköy Küçükçekmece İSTANBUL

 +90 212 540 31 15

 info@turkistanmedia.com

www.turkistanpress.com